

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

Одеської політехніки

від _____ 2022 р № .

Введено в дію наказом ректора

від _____ 2022 р № _____.

**Порядок перевірки
навчальних, кваліфікаційних, навчально-методичних та наукових робіт на
унікальність тексту**

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Порядок перевірки навчально-методичних та наукових робіт на унікальність тексту (далі – Порядок) розроблений з метою упорядкування процедури перевірки навчальних, кваліфікаційних, навчально-методичних та наукових робіт на унікальність тексту за допомогою інтернет-системи (програмно-обчислювального комплексу StrikePlagiarism).

1.2 Порядок розроблено на основі Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про авторське право і суміжні права», Статуту Національного університету «Одеська політехніка», «Положення про академічну доброчесність та етику академічних відносин», «Методичних рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності» та є одним із інструментів внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти Національного університету «Одеська політехніка» (далі – Університет).

1.3 Порядок розроблений для користування відповідальними особами кафедр, науково-технічної бібліотеки (НТБ), відділу аспірантури та докторантури, спеціалізованих вчених рад, редакційних відділів наукових видань, відділу технічних засобів навчання (ВТЗН).

1.4 Перевірці на унікальність тексту підлягають:

–науково-методичні праці (підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій), монографії та інші роботи, що подані до вченої ради Університету для рекомендації до видання;

–автореферати та рукописи дисертаційних робіт, що подаються до захисту в спеціалізованих вчених радах Університету;

–рукописи статей, тези доповідей, які надходять до наукового та редакційно-видавничого відділів або оргкомітетів конференцій;

–кваліфікаційні роботи здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти;

–навчальні роботи (курсів роботи, курсові проекти, реферати тощо).

1.5 Координатор роботи з перевірки академічних текстів на рівні Університету призначається наказом ректора. На нього покладаються обов'язки адміністратора інтернет-системи.

1.6 Обліковий запис Адміністратора інтернет-системи створюється представником компанії розробника. Відкриття облікового запису Оператора системи на рівні кафедри, інституту, СВР та редколегії проводиться Адміністратором інтернет-системи.

1.7 Перевірку текстів наданих робіт на унікальність на рівні окремого структурного підрозділу здійснює відповідальна особа – оператор системи, призначений вказівкою першого проректора.

2 ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ ВІДПОВІДАЛЬНИХ ОСІБ

2.1 Відповідальними особами за дотримання принципів академічної доброчесності є:

- в навчальних роботах здобувачів – здобувачі та викладачі відповідних дисциплін;
- в кваліфікаційних/курсних роботах/проєктах здобувачів вищої освіти першого та другого рівнів вищої освіти – здобувачі та керівники кваліфікаційних та курсових робіт;
- в дисертаційних роботах на здобуття ступеня доктора філософії (кандидата наук)/доктора мистецтва або доктора наук – здобувачі наукового ступеня доктора філософії (кандидата наук)/ доктора наук та наукові керівники/консультанти;
- в наукових статтях – автори статей та головний редактор наукового журналу;
- в монографіях, підручниках, посібниках та інших науково-методичних роботах – автори/укладачі відповідних робіт.

2.2 Оператори системи, що безпосередньо здійснюють перевірку відповідних видів робіт, несуть відповідальність за своєчасність:

- проведення перевірки роботи на унікальність;
- формування звітів подібності;
- надання звітів подібності комісіям з академічної доброчесності;
- інформування виконавця про результати перевірки на унікальність.

2.3 Оператори системи, що безпосередньо здійснюють перевірку відповідних видів робіт, зобов'язані попередити виконавця:

- про необхідність дотримання всіх принципів та вимог академічної доброчесності при виконанні роботи;
- академічну відповідальність та можливі наслідки при встановленні факту порушення принципів академічної доброчесності.

3 ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ РОБІТ НА УНІКАЛЬНІСТЬ

3.1 На перевірку щодо унікальності робота надається автором особисто оператору системи в форматі .doc, .docx, .pdf, .odt. Файли не мають містити елементів захисту та навмисне внесених заміन текстових символів на візуально ідентичні зображення, окремих букв одного алфавіту на аналогічні за написанням букви іншого алфавіту або вставок невидимих текстових символів.

3.2 Перевірці підлягає повний текст роботи.

3.3 Автор роботи підписує заяву про унікальність та відсутність академічного плагіату в своїй роботі (форма заяви – Додаток А).

3.4 Оператор системи, після отримання файлів робіт від авторів робіт, протягом доби проводить перевірку на унікальність за такою процедурою:

- авторизується в інтернет-системі перевірки на унікальність;
- отримує файл роботи разом з заявою автора;
- завантажує файл роботи на сервер інтернет-сервісу через відповідний вебінтерфейс;
- перевіряє завантажені файли робіт;
- зберігає на локальних носіях розширені електронні звіти щодо результатів перевірки, у яких міститься інформація про відсоток унікальності робіт;
- передає звіт подібності особі, яка надіслала файл на перевірку та дублює начальнику відповідного структурного підрозділу впродовж трьох робочих днів (форма протоколу – Додаток Б);
- за потреби, визначає строк внесення відповідних правок в текст роботи та проведення повторної перевірки на унікальність тексту.

3.5 Звіт подібності містить унікальний номер перевірки роботи в системі, а також відсотки рівня запозичень, тривожності, активні списки запозичень, позначення запозичень.

3.6 Текстовий файл дисертаційної роботи оператору системи надсилає секретар спеціалізованої вченої ради.

3.7 Автори підручників, посібників, конспектів лекцій та інших науково-методичних робіт, надають оператору системи НТБ Університету разом з файлом роботи та заявою витяг з протоколу засідання кафедри про ухвалення рішення про публікацію даної роботи.

3.8 Всі навчальні роботи здобувачів надаються оператору керівниками цих робіт.

3.9 Керівник роботи отримує від здобувача текстовий і електронний варіанти роботи. Перевіряє їх ідентичність та відповідність початкових даних завданню до роботи (відповідність теми роботи змісту наказу), відповідність методичним рекомендаціям (вказівкам) всіх атрибутів роботи, та, в разі одержання позитивного результату, надсилає корпоративною електронною поштою роботу на перевірку оператору системи кафедри.

3.10 Перевірка наукових статей на унікальність відбувається редакцією відповідного видання за встановленою редакцією процедурою.

3.11 Перевірка навчальних/індивідуальних робіт здобувачів, що виконуються за ustalеними методиками (курсівих робіт/проектів, ргр тощо технічної спрямованості) може виконуватися керівником роботи на відповідність критеріям, встановленим в робочій програмі навчальної дисципліни до цього виду робіт.

3.12 Остаточне рішення щодо аналізу звіту подібності та наявності/відсутності унікальності приймає відповідна Комісія з академічної доброчесності (далі – Комісія).

3.13 В випадку позитивного висновку Комісії, остаточна версія роботи завантажується оператором системи до репозитарію НТБ Університету.

3.14 У випадку негативного рішення Комісія надає рекомендації з терміном усунення, або відхиляє роботу.

3.15 Терміни подачі на перевірку кваліфікаційних, навчальних, навчально-методичних і наукових робіт науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти на унікальність:

- для монографій, підручників, посібників та інших науково-методичних робіт – не пізніше, ніж за два тижні до засідання вченої ради Університету;
- для дисертаційних робіт – не пізніше, ніж за 10 днів до розширеного засідання кафедри, на якому розглядаються результати роботи та приймається рішення щодо рекомендації роботи до захисту;
- наукових статей і тез доповідей – у відповідності до рекомендацій редакційних рад;
- для кваліфікаційних робіт – не пізніше, ніж за 10 днів до засідання екзаменаційної комісії;
- для навчальних робіт – відповідно до термінів здачі/захисту таких робіт, визначених у робочій програмі навчальної дисципліни.

4 ПРОХОДЖЕННЯ ПОВТОРНОЇ ПЕРЕВІРКИ

4.1 У разі встановлення невідповідності навчальної роботи здобувачів вимогам унікальності, Комісія/відповідальна особа надає автору можливість:

- внесення необхідних змін / виправлень / доопрацювання її протягом визначеного часу;
- повторного виконання іншого варіанту роботи з перенесенням термінів захисту на наступний семестр;
- внесення та доопрацювання роботи протягом тижня і повторного проходження перевірки.

4.2 Після повторної перевірки та аналізу внесених змін, Комісія надає позитивний висновок роботі/ініціює повторну перевірку та здійснює аналіз звіту подібності і в разі його позитивного результату надає здобувачу протокол допуску до захисту (Додаток В).

4.3 У разі встановлення невідповідності дисертаційної/кваліфікаційної/курсової роботи/проекту принципам академічної доброчесності, автор роботи/проекту до захисту не допускається.

4.4 У разі встановлення невідповідності статті/тез доповіді принципам академічної доброчесності, рішення щодо прийняття до публікації приймає редакція відповідних наукових збірників і журналів.

4.5 У разі встановлення невідповідності тексту навчально-методичної роботи принципам академічної доброчесності комісія з академічної доброчесності приймає рішення щодо можливості внесення виправлень / доопрацювання та їх термінів.

5 АПЕЛЯЦІЯ

5.1 У випадку незгоди з результатами перевірки роботи на наявність текстових збігів, здобувач вищої освіти/викладач має право подати апеляційну заяву до Інститутської комісії з етики та управління конфліктами впродовж двох робочих днів після отримання експертного висновку.

5.2 Апеляційна заява подається на ім'я голови Інститутської комісії з етики та управління конфліктами (форма заяви – Додаток Г), яка виконує свої повноваження відповідно до п.8 «Положення про академічну доброчесність та етику академічних відносин».

5.3 Про дату, місце та час проведення засідання комісії заявника попереджають за допомогою наявних засобів зв'язку щонайменше за два робочі дні. Якщо заявник не з'явився на засідання комісії, то питання може не розглядатися.

5.4 У випадку незгоди з результатом рішення Інститутської комісії з етики та управління конфліктами про відхилення/недопуск роботи до захисту, автор протягом одного робочого дня після оголошення рішення має право на подачу апеляції до Комісії з етики та управління конфліктами.

5.5 Апеляція до кожної з комісій може бути подана лише один раз.

5.6 Оскарження рішення обох комісій на рівні університету здійснюється відповідно до чинного Положення про порядок проведення внутрішнього службового розслідування в Університеті (<https://op.edu.ua/document/2620>).

6 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1 Порядок набуває чинності з дати його затвердження вченою радою Університету.

6.2 Зміни і доповнення до Порядку вносяться за потреби та ухвалюються рішенням вченої ради й затверджуються ректором Університету.

6.3 Відповідальність за виконання вимог Порядку несуть посадові особи Університету відповідно до їх функціональних обов'язків.

Голова Ради з якості

Елеонора ЗАБАРНА

Начальник ЦЗЯВО

Оксана САВСЬКА

Проректор

Юрій СВІНАРЬОВ

Додаток А - Форма заяви щодо перевірки роботи на унікальність тексту

Завідувачу випускової кафедри ¹

(ПБ)*

ПБ²

ЗАЯВА

З правилами перевірки навчальних, кваліфікаційних, навчально-методичних та наукових робіт на унікальність тексту ознайомлений (а).

Робота для перевірки надається в друкованому та електронному варіантах, які є ідентичними.

Я розумію всю особисту відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності в своїй роботі та надаю згоду на обробку та збереження моєї роботи в Базі даних Університету для подальшого використання в Системі виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості виключно в обмежених цілях – для виявлення плагіату в текстах робіт.

Я поінформований (а) стосовно можливих заходів дисциплінарної та академічної відповідальності, які можуть бути застосовані до мене у випадку виявлення плагіату в наданій на перевірку роботі.

дата

підпис

Примітки:

1. Заява подається на ім'я відповідальної особи (див п.2.1)
2. Заявник вказує своє прізвище, ім'я та по-батькові та свій поточний статус: студента групи/аспіранта/посаду та кафедру

Додаток Б – Форма аналізу звіту подібності

АНАЛІЗ ЗВІТУ ПОДІБНОСТІ

Автор: _____

Співавтор: _____

Назва: _____

Науковий керівник: _____

Підрозділ: _____

Коефіцієнт подібності 1: _____

Коефіцієнт подібності 2: _____

Мікропробіли: _____

Заміна букв: _____

Інтервали: _____

Білі знаки: _____

Дата створення звіту: _____

Після аналізу звіту подібності можна зробити наступні висновки та надати такі рекомендації:

- Запозичення, виявлені в роботі є законними і не є плагіатом. Рівень подібності не перевищує допустимої межі. Таким чином робота незалежна і приймається.
- Запозичення не є плагіатом, але перевищено граничне значення рівня подібностей. Таким чином робота повертається на доопрацювання.
- Виявлено запозичення і плагіат або навмисні текстові спотворення (маніпуляції), як передбачувані спроби укриття плагіату, які роблять роботу невідповідною вимогам законодавства (Ст. 32. ЗУ Про вищу освіту, пункт 3.1, Ст. 42. ЗУ Про освіту) та вимог НАЗЯВО (Критерій 5), а також кодексу етики і процедурам. Таким чином робота не приймається.

Обґрунтування:

Дата

Голова комісії з академічної доброчесності

Члени комісії 1.

2.

Додаток В - Форма допуску кваліфікаційної роботи бакалавра (магістра) до захисту

ДОПУСК ДО ЗАХИСТУ

Здобувач: (прізвище, ім'я, по батькові)

Освітня програма : (назва освітньої програми)

Тема: (тема кваліфікаційної роботи)

Після перевірки звіту подібності було зроблено такий висновок:

- Запозичення, виявлені в роботі, є загальноживаними і не є плагіатом. Робота допускається до захисту.
- Запозичення не є плагіатом, але виявлена кількість цитат перевищує 50% обсягу роботи.

Таким чином, робота повинна бути відкоригована.

- Виявлені запозичення унеможливають допуск роботи до подальшого захисту.
- Текст кваліфікаційної роботи містить навмисні текстові спотворення, як ймовірні спроби приховати запозичення. Робота не може бути допущеною до захисту.
- Підтвердження:

.....

Дата

Голова комісії

(Підпис)

Ініціали, прізвище

Додаток Г - Шаблон апеляційної заяви

Голові Інститутської комісії з етики та управління конфліктами

здобувача (ІПП, освітня програма, група)

Заява

Заявляю, що кваліфікаційна робота (проект) на тему «_____» підготовлено мною особисто (з урахуванням внеску наукового керівника роботи). Тому прошу розглянути оскарження експертного висновку щодо наявності в роботі ознак академічного плагіату та можливість рекомендації кваліфікаційної роботи (проект) до захисту, оскільки вона не порушує Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту» і «Про авторське право і суміжні права», не містить навмисні текстові спотворення, а виявлені запозичення не є плагіатом.

Підтвердження:

.....

.....

.....

.....

Дата

Підпис